ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

Р О З П О Р Я Д Ж Е Н Н Я

від _____ 20 ___ року м. Тернопіль № _____

Про затвердження положення про ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Липи Святого Роха"

Відповідно до законів України „Про природно-заповідний фонд України", „Про місцеві державні адміністрації", „Про правовий режим воєнного стану", указів Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 „Про введення воєнного стану в Україні" і № 68/2022 „Про утворення військових адміністрацій", від 13 липня 2026 року № 596/2026 „Про продовження строку дії воєнного стану в Україні", наказів Міністерства екології та природних ресурсів України від 25 лютого 2013 року № 65 „Про затвердження Інструкції щодо оформлення охоронних зобов'язань на території та об'єкти природно-заповідного фонду", Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281 „Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України", враховуючи рішення Залозецької селищної ради від 10 серпня 2026 року № 4421 та протокол засідання комісії обласної військової адміністрації з попереднього розгляду документації щодо охорони, збереження та використання природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів та об'єктів, охорони рослинного й тваринного світу від 21 жовтня 2026 року № 8/26:

1. Затвердити положення про ботанічну пам'ятку природи місцевого значення „Липи Святого Роха", що додається.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
№ 771/01.02-01 від 30.10.2026

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000CEE93A0039D8DF00
Підписувач Пастух Тарас Тимофійович
Дійсний з 06.02.2025 10:20:31 по 04.02.2027 10:20:31

2. Департамент екології та природних ресурсів обласної військової адміністрації в місячний строк передати ботанічну пам’ятку природи місцевого значення „Липи Святого Роха” під охорону Залозецькій селищній раді шляхом оформлення охоронного зобов’язання.

3. Контроль за виконанням розпорядження доручити заступникові начальника обласної військової адміністрації згідно з розподілом обов’язків.

Начальник військової адміністрації **Тарас ПАСТУХ**

Роман Свистун

Світлана Беспоповцева

Роман Нитка

Ірина Леньків

Тетяна Романська

Володимир Комінко

Ніна Вишовська

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації

_____ №_____

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНУ ПАМ’ЯТКУ ПРИРОДИ МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ „ЛИПИ СВЯТОГО РОХА”

2026

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ботанічну пам’ятку природи місцевого значення „Липи Святого Роха” (далі – Пам’ятка природи) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 17 червня 2014 року № 1714 „Про оголошення об’єктів і територій природно-заповідного фонду місцевого значення Тернопільської області”.

2. Пам’ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам’ятка природи площею 0,02 га розташована у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Залозецької селищної ради, біля пам’ятника Святому Роху в селищі Залізці по вул. Воїнів УПА.

4. Власники та користувачі земельних ділянок на території Пам’ятки природи у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про природно-заповідний фонд України”, „Про благоустрій населених пунктів”, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам’ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходиться Пам’ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками у визначеному законодавством порядку.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельної ділянки у межах Пам’ятки природи та про обмеження в її використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов’язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам’ятки природи у натурі її межі визначені відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Залозецької селищної ради: 47234, вул. Шевченка, 64, селище Залізці, Тернопільський район, Тернопільська область, тел. (03540) 3-11-54, +38 (098) 83-54-078, e-mail: zalrada@zaliztsi-rada.gov.ua.

ІІ. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам’ятки природи є охорона та збереження трьох дерев - липи дрібнолистої *(Tilia cordata Mill.)* віком понад 200 років, що зростають біля пам’ятника Святого Роха, які мають природоохоронну,

науково-пізнавальну, історико-культурну, еколого-освітню та естетичну цінність.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

попередження передчасного руйнування дерев липи дрібнолистої *(Tilia cordata Mill.),* підтримання незмінності історичного ландшафту;

забезпечення середовищ проживання для кажанів, птахів, комах та інших тварин;

здійснення науково-дослідних робіт з метою розроблення заходів із збереження вікових дерев, вивчення довговічності порід, зміни структури деревини в залежності від віку, отримання елітного насіння;

відродження культу поклоніння та поваги до старих дерев, як свідків історичних та культурних подій;

духовне збагачення і патріотичне виховання молоді;

популяризація знань серед населення щодо необхідності збереження дерев-довгожителів, їх використання в еколого-освітніх, рекреаційних і науково-дослідних цілях.

ІІІ. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України „Про природно-заповідний фонд України" на території Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкта природно-заповідного фонду, у тому числі:

будь-які роботи, що можуть призвести до зміни умов місцезростання дерев, пошкодження кореневої системи, крони та стовбурів (крім випадків, коли здійснюється догляд за деревами);

влаштування твердого покриття (асфальтування, бетонування, засипка щебнем тощо) у межах пристовбурних кругів дерев в зоні поширення коріння;

надання земельних ділянок під забудову;

будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань;

влаштування місць відпочинку (крім випадків, передбачених пунктом 2 розділу ІІІ цього положення), стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування транспортних засобів, машин, механізмів;

встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків тощо;

спалювання сухої рослинності та її залишків, розпалювання багать;

засмічення, забруднення території Пам'ятки природи, влаштування сміттєзвалищ;

складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;

зберігання всіх видів отрутохімікатів та мінеральних добрив;

підвішування на деревах гамаків, гойдалок, мотузок, прикріплювання рекламних щитів, електропроводів тощо;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування та документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

полювання;

в період масового розмноження диких тварин з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

натаскування мисливських собак, перебування з ними на території Пам'ятки природи;

знаходження на територій Пам'ятки природи з усіма видами вогнепальної зброї та знаряддями вилову тварин, за винятком випадків передбачених цим положенням;

проїзд територією Пам'ятки природи механічних транспортних засобів, крім доріг загального користування, вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, автомобільних доріг на приватних територіях та транспортних засобів посадових осіб виконавчих органів селищних, сільських, міських рад, які здійснюють державний контроль у сфері охорони навколишнього природного середовища, а також правоохоронних органів, аварійно-рятувальних служб, органів та закладів охорони здоров'я, з'єднань військових частин, підрозділів Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, операторів протимінної діяльності під час виконання службових обов'язків, спеціальних підрозділів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, працівників підприємств, установ та організацій, які здійснюють обслуговування об'єктів інфраструктури, розташованих у межах цих територій та об'єктів, власників або користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи (у випадках, коли здійснюються дозволені господарські заходи);

знесення дерев при втраті біологічної стійкості та природоохоронної цінності без відповідного наукового обґрунтування і скасування в установленому порядку статусу об'єкта природно-заповідного фонду;

формування крон дерев без рекомендацій наукових установ та погодження уповноваженого органу виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища;

інші види господарської діяльності, що можуть призвести до знищення кореневої системи дерев, пошкодження та порушення умов зростання дерев, втрати науково-пізнавальної та естетичної цінності Пам'ятки природи, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

використання об'єкта природно-заповідного фонду у природоохоронних, науково-пізнавальних, еколого-освітніх та рекреаційних цілях, обмежена

господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території;

інші види використання об'єкта природно-заповідного фонду, що не призводять до деградації та знищення дерев;

проведення робіт, пов'язаних із доглядом за деревами, благоустроєм прилеглої до стовбурів території, встановлення по периметру земельної ділянки огорожі тощо, за погодженням із уповноваженим органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Пам'ятки природи;

проведення відновлювальних робіт зі здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у разі негативного антропогенного впливу або стихійного лиха.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9^1 Закону України „Про природно-заповідний фонд України", іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Забезпечення режиму охорони території земельних ділянок у межах Пам'ятки природи здійснюється землевласниками та землекористувачами.

5. Землевласникам та землекористувачам у межах Пам'ятки природи оформлюються охоронні зобов'язання щодо забезпечення режиму охорони та збереження території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Пам'ятки природи враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порушення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

нецільовому використанні території Пам'ятки природи;

порушенні режиму охорони території Пам'ятки природи (пункт 1 розділу III цього положення), вимог проєкту створення Пам'ятки природи;

псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;

знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;

самочинній зміні меж;

відведенні території для інших потреб;

здійсненні в межах Пам'ятки природи заборонених господарської та інших видів діяльності;

здійсненні на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;

невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на Пам'ятку природи, незабезпеченні її охорони;

перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на Пам'ятку природи;

незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України „Про природно-заповідний фонд України" за погодженням з центральним органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

_____